

Uuringutulemuste lühikokkuvõte

Kodanikuühiskonna mõiste tuntus

28. september 2006

KLASTER
uuringukeskus

Eesmärk

Küsitluse eesmärgiks oli uurida kodanikuühiskonna mõiste tuntust, spontaanseid assotsiatsioone ning vastajate kuulumist erinevatesse vabatahtlikesse organisatsioonidesse.

Metoodika

Uuring viidi läbi telefoniküsitlusena (küsitlusperiood 17. kuni 25. august 2006), valimi suuruseks oli 500 respondenti. Esinduslikkuse suurendamise eesmärgil küsitleti 90% vastajatest lauatelefoninumbritelt, 10% mobiiltelefoninumbritelt. Valim on esinduslik kogu Eesti elanike suhtes vanuses 18-74.

Maksimaalne statistiline viga jääb 95% tõenäosusega alla 4,4%. Analüüsis on loobutud tulemuste jaotustest maakonna, rahvuse ning sissetuleku lõikes – põhjuseks eelpoolmainitud gruppide väikeste mahtudega, mis omakorda põhjustab lubamatult suure statistilise veal.

Ankeedi küsimused

1. Kas olete kuulnud terminit „kodanikuühiskond“?
2. Nimetage kolm märksõna, mis tulevad Teil esimesena meelde seoses terminiga „kodanikuühiskond“! (*Küsimus küsiti vaid nendelt vastajatelt, kes eelnevalt vastasid, et on kuulnud terminit „kodanikuühiskond“*)
3. Kas osalete ise mõne vabatahtliku organisatsiooni tegevuses? Millise?

Tulemused

1 Kokkupuude mõistega „kodanikuühiskond“

Esiteks paluti vastajatel meenutada, kas nad on kusagil kuulnud terminit „kodanikuühiskond“. Pisut üle veerandi kõigist vastanutest (28%) polnud eelnevalt kuulnud terminit „kodanikuühiskond“; 72% oli kuulnud. Terminiga kokkupuutunute seas oli proportsionaalselt rohkem mehi (meestest 77%, naistest 67%).

Teadlikkus on seotus haridusega – kõrgema haridusega inimeste seas on mõistet kuulnud

84%, algharidusega inimeste seas vaid 40%.

2 Seostuvad märksõnad

Teiseks paluti vastajatel nimetada kolm märksõna, mis tulevad esimesena meelde seoses kodanikuühiskonnaga. Küsimus küsiti vaid nendelt (n=360), kes vastasid eelnevalt, et nad on mõistet kuulnud. Vastuse (vähemalt ühe märksõna) andis 56%.

Märksõnad, mida mainiti, olid väga, väga eklektilised. Ühte kindlat terminit mainiti kõige rohkem – **demokraatia** (mainiti kokku 12 korda).

Teiseks märgiti sõnu, mis sisaldab liidet **kodaniku** – kodanikuteadvus, kodanikuvastutus, kodanikuõigused, kodanikualgatus ja kodanikuaktiivsus. Seda mainiti ca kümnel korral. Lisaks pikemad definitsioonid – nt „kodanikel on läbi organisatsioonide võimalus riigipoliitikat mõjutada“ või „kodanikud on oma maa peremehed“.

Kolmandat sektorit kui kodanikuühiskonna sünonüümi märgiti kuuel korral.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et mõistet „kodanikuühiskond“ on Eestis võrdlemisi palju kuuldud, kuid määratlemisel jäädakse enamasti hätta – spontaanselt meenuvad märksõnad on harilikult keeleliselt sarnased kuid sisuliselt sobimatud.

3 Osalemine mõne vabatahtliku organisatsiooni tegevuses

Viimaseks küsiti inimese enda osalemise kohta vabatahtlikes organisatsioonides. Mõne organisatsiooni tegevuses väitis ennast osalevat 14% vastajatest. Soo ja vanuse lõikes arvestatavaid erinevusi ei olnud, küll aga hariduse lõikes. Kõige aktiivsemad on kõrgema haridusega inimesed, kellest 31% osales mõne organisatsiooni tegevuses – peamiselt osaleti erinevate akadeemiliste ning kutsealaste organisatsioonide töös (nt Läänemaa arstide ühendus, Sotsiaaltöö teadlaste liit, Radioloogia ühing).

Ülejäänud vastajate puhul mainiti väga erinevaid organisatsioone – erinevaid külasetse, mitmeid looduskaitsega tegelevaid organisatsioone ning paaril korral isegi poliitilisi erakondi.

Uuringu tellis ja rahastas Avatud Eesti Fond

Avatud Eesti Fond
Open Estonia Foundation